

Posudek vedoucího práce na dizertaci Mgr. Jany Drdové *Diskuse o socialistickém realismu v meziválečném Československu, Hradec Králové: FF UHK 2017, 225s.*

Předložená dizertační práce je věnována problematice socialistického realismu ve třicátých letech 20. století. Jedná se o téma, které patrně díky protěžování ze strany oficiální historiografie (především literární) éry pozdního socialismu v posledním čtvrtstoletí leželo většinou ve stínu zájmu českých badatelek a badatelů. Autorka, Jana Drdová, tak svým způsobem vstupovala do poměrně nepřehledného terénu, v němž jí orientaci neulehčovaly ani značné hodnotové a ideologické nánosy spojené s tímto tématem od samotného počátku.

Práce je vystavena na rozsáhlé heuristice dobových materiálů (periodik a publikací) a na dochované či publikované osobní korespondenci. Je rozdělena do šesti logicky uspořádaných kapitol. Ty se sice navzájem prolínají, každá nicméně usiluje o uchopení výrazného tématu (kulturní politika KSČ, diskuse o svobodě tvorby, sjednocení v boji proti fašismu atd.). Jádrem předložené práce je potom čtvrtá kapitola věnující se v sedmi částích samotnému socialistickému realismu, respektive debatám o něm. Přehlednost textu zvyšuje přítomnost jmenného rejstříku.

Jakkoliv je dizertace Jany Drdové na mnoha místech spíše popisná, než analytická, představuje práce cenný příspěvek k českým intelektuálním dějinám. Metodicky je její hlavní (čtvrtá) část vystavena na mapování/rekonstruování intelektuálních polí reprezentujících jednotlivé skupiny, jež do diskuse o socialistickém realismu vstupovaly. Vedle informativně cenného resumování dobových témat a debat také autorka přináší celou řadu zjištění, jež nejsou automatická. Mezi ně například patří absence jednotné stranické kulturní politiky. Navzdory představám o centralizaci estetických východisek a kulturní politiky obecně tak ve třicátých letech spíše vidíme několik center, jež oscilovala kolem výrazných stranických intelektuálů (S. K. Neumann, B. Václavek, K. Teige atd.), přičemž ani jedno z nich – navzdory vlastním snahám – nedosahovalo politické a kulturní hegemonie.

Vedle jisté popisnosti bychom mohli autorce vytýkat absenci obsahové analýzy dobové prózy a poezie, opominutí těch či oněch zdrojů, nebo jistou stylistickou jednotvárnost. Nelze nicméně odhlédnout od skutečnosti, že se jedná o práci takřka průkopnického charakteru. Zároveň je nutno zdůraznit, že práce splňuje veškeré formální i odborné nároky. Bez nejmenších pochybností tak dizertaci Jany Drdové doporučuji k obhajobě.